

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський фаховий коледж будівництва,
архітектури та дизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО :

наказ директора коледжу
від 16.02.2023р № 35/1
О.Мальченко

ІНСТРУКЦІЯ № 58

з охорони праці
Для двірника

ДЛЯ ДВІРНИКА

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи коледжу.

1.2. За даною інструкцією двірник інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці»; в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує та двірника.

1.3. Власник повинен застрахувати двірника від нещасних випадків та професійних захворювань.

В разі пошкодження здоров'я двірника з вини власника, він (двірник) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.4. За невиконання даної інструкції двірник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.5. До роботи двірником допускаються особи віком не молодше 18 років, які пройшли медичний огляд, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з питань пожежної безпеки.

1.6. Двірник повинен:

1.6.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.6.2. Знати номери телефонів виклику пожежної частини (01), міліції (02), швидкої допомоги (03).

1.6.3. Знати прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону дільничного інспектора районного відділення внутрішніх справ.

1.6.4. Знати територію підприємства та всі об'єкти, які на ній розташовані.

1.6.5. Знати розташування пожежних гідрантів.

1.6.6. Знати та вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.

1.6.7. Вміти користуватись первинними засобами пожежегасіння.

1.6.8. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником та по якій він проінструктований.

1.7. Головні небезпечні та шкідливі фактори, які можуть діяти на двірника:

- незадовільні метеорологічні умови;
- рухомий автотранспорт, машини, механізми;
- підвищена запиленість та загазованість повітря робочої зони;
- незахищений обірваний електричний дріт;
- недостатня освітленість робочої зони під час роботи в нічний час доби;

- гострі краї, задирки та шорсткість на поверхнях інструментів для прибирання та обладнання;
- токсична та подразнююча дія на органи дихання, шкіру та слизові оболонки хімічних речовин, що використовуються для дезінфекції об'єктів на території підприємства.

1.8. Двірник забезпечується спецодягом:

- костюм бавовняний;
- фартух бавовняний з нагрудником;
- рукавиці комбіновані;
- взимку додатково: куртка бавовняна на теплій підкладці;
- в інший час року додатково: плащ непромокальний та засоби індивідуального захисту в залежності від виконуваної роботи.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягти спецодяг, сигнальний жилет, приготувати засоби роботи (мітли, совки та інше).

Забороняється працювати в легкому взутті (босоніжках, сандалетах, тапочках).

2.2. Оглянути стан поливальних кранів, поливальних шлангів.

2.3. Перевірити стан каналізаційних люків (вони повинні бути закритими або мати огорожу висотою 0,8 м).

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Перед початком прибирання території в літній час її необхідно полити для зменшення пилу.

3.2. Територію коледжу належить утримувати в чистоті.

Двірник має слідкувати за тим, щоб проїзди і проходи на території підприємства були вільними для руху, вирівняні, не мали вибоїн, ям і були достатньо освітлені в темний та нічний час.

3.3. Двірник має стежити за справністю тунелів, містків, переходів, естакад, а також за наявністю і справністю їх загорож (поручнів, обшивок, бортів).

Люки, ями і траншеї, які робляться для технічних потреб, мають бути загороджені, а проходи і проїзди біля них завжди чистими.

3.4. Двірник має стежити за тим, щоб сировина, напівфабрикати та готові вироби вивантажувались в спеціально відведені місця і складувались таким чином, щоб запобігати їх розповсюдженню або шкідливій дії на оточуючих.

3.5. Виробнича сировина, обладнання, продукція і відходи виробництва можуть тимчасово складуватися на території підприємстві в спеціально відведених місцях за умов, що вони не захащують проїздів, проходів, місць відпочинку і не порушують екстер'єру підприємства.

3.6. Якщо двірник помітить будь-яке порушення, що заважає нормальному руху внутрішньозаводського транспорту або пересуванню людей по території підприємства, він повинен негайно повідомити адміністрацію, виставити знаки безпеки.

3.7. Користуватися тільки справною технікою, розсувною драбинкою, носилками, візком, тачкою та іншими пристроями.

3.8. Прибирання території біля працюючого обладнання виконувати тільки за наявності загорожі небезпечних зон.

3.9. Під час перевезення сміття візком не допускати розсипання сміття по території підприємства.

3.10. В літній час під час поливання території водою (для зменшення пилу), а також під час прибирання території після дощу взувати гумові чоботи або калоші та одягати гумові рукавички.

3.11. Взувати гумові чоботи з теплими онучами або шкарпетками під час прочищення і ремонту водостоків (канав) для відводу атмосферних вод.

3.12. В зимовий час під час очищення території від снігу при посипанні піску проти обледеніння бути уважним, щоб не посковзнутися.

Забороняється посипати обледенілу поверхню території сіллю.

3.13. Дахи будівель в зимовий час мають регулярно очищуватися від снігу (за винятком дахів з м'якою покрівлею та при нульовому ухлоні), а карнизи - від обледеніння.

3.14. Перед скиданням снігу належить перевірити, чи загороджена небезпечна зона біля будівлі та чи є черговий для попередження перехожих про небезпеку. Під час роботи на даху двірник має бути у взутті на неслизькій підшві, користуватися запобіжним поясом, переносною стрем'янкою шириною не менше 30 см, яка закріплюється до конструкції будівлі (місце її кріплення вказує керівник робіт). Двірник повинен бути проінструктований по безпечному виконанню робіт.

Лопати, що застосовуються для скидання снігу, мають бути з мотузковими петлями, які вішаються на руку, щоб запобігати падінню лопат униз.

3.15. Дворові вбиральні і заасфальтовані (замощені) підходи до них належить утримувати в чистоті, а в нічний час забезпечити їх освітлення. Вигрібні ями при неканалізованих вбиральнях належить своєчасно очищувати, не допускаючи їх переповнення.

Працювати в засобах індивідуального захисту (ЗІЗ).

3.16. В туалетах, побудованих на підвір'ї, мити підлогу розчином хлорного вапна (дві столові ложки на відро води). В зимовий час розчин треба підігрівати. Не залишати в туалетах розведене (кашоподібне) хлорне вапно.

Раковини умивальників і унітазів у вбиральнях мити гарячою водою з содою (3-5%-ний розчин) або спеціальними миючими розчинами.

3.17. Переносити гарячу воду у відрах, закритих кришками. В приміщенні, де встановлені газові плити для підігрівання води, перед початком роботи перевіряти, чи були закриті крани і чи немає запаху газу. У разі виявлення запаху газу, горіння його не в усіх отворах пальника, витікання газу, несправності кранів газової плити закрити кран на газопроводі і повідомити про несправність керівника.

3.18. Під час миття вікон з вулиці не ставати на підвіконня, а користуватися для цього спеціальною розсувною драбиною, а також підвісними колісками. Драбина має бути справною, мати щаблі, скріплені тягивами, а не прибиті цвяхами. Щаблі мають бути без тріщин і відколів, тягиви - мати верхні та нижні стяжні болти. На кінцях драбини мають бути гумові башмаки або

загострені металеві наконечники, що запобігають ковзанню її по підлозі (драбину необхідно випробувати на статичне навантаження).

3.19. Стежити за тим, щоб ганчірки, папір та інші відходи, просочені бензином, гасом, змивальними та мастильними матеріалами, фарбою для підлоги і т. ін., що виносяться з виробничих приміщень після закінчення роботи, були складені в окремі металеві ящики з кришками.

3.20. Стежити за тим, щоб прибиральниці виносили сміття з приміщення тільки в спеціальних ящиках у відведене для цього на подвір'ї місце.

3.21. Відходи виробництва і сміття належить регулярно вивозити з території підприємства на полігони захоронення або знешкоджувати. У разі тимчасового зберігання на території підприємства сміття і відходів виробництва, а також у разі зберігання напівфабрикатів і сировини стежити за тим, щоб були вжиті заходи проти забруднення ними ґрунту, води і повітря. Сміттеві збірники з негорючих матеріалів мають бути обладнані кришками, що щільно закриваються. Сміттєзбірники необхідно щоденно очищати і періодично дезінфікувати.

3.22. Короткочасне зберігання відходів виробництва на території підприємства дозволяється тільки в спеціально відведених місцях, загороджених і віддалених від виробничих та допоміжних будівель і споруд та місць відпочинку.

3.23. Майданчики для відходів, вигрібні ями місцевої каналізації і т. ін. треба систематично очищувати, дезінфікувати.

3.24. Стежити, щоб приямки, що виходять у двір або на вулицю, були завжди загороджені або закриті надійними металевими решітками. Решітки треба утримувати чистими і неушкодженими.

3.25. Відходи отруйних або небезпечних з точки зору інфекції речовин мають зберігатися, транспортуватися і знешкоджуватися з дотриманням правил, викладених в спеціальних інструкціях.

3.26. Стежити, щоб в місцях, відведених для паління, були встановлені урни, ємності з водою і піском і були вивішені таблички з написом «Місце для паління».

3.27. Забороняється:

3.27.1. Робити прибирання під працюючим обладнанням або поблизу механізмів, які рухаються.

3.27.2. Зупиняти або пускати на робочий хід обладнання, а також витирати обладнання під час його роботи.

3.27.3. Використовувати для миття віконних рам бензин, гас, ацетон, скипидар та інші легкозаймисті і горючі рідини.

3.27.4. Залишати в проходах, проїздах, дверних прорізах тощо мітли, швабри та інші предмети.

3.27.5. Заходити та засовувати руки за загорожу як діючого, так і недіючого в даний момент обладнання.

3.27.6. Збирати в один ящик ганчірки, відходи дерева, папір та промаслене шмаття. Для кожного виду відходів має бути окремий ящик.

3.27.7. Збирати сміття в дерев'яні ящики.

3.27.8. Розводити вогнище для спалювання сміття поблизу складів з хімічними і вибухонебезпечними матеріалами.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Всі механізми, інструменти, драбини тощо прибрати у відведені місця.

4.2. Зняти спецодяг і засоби захисту, покласти їх у шафу. У разі забруднення ЗІЗ належить промити.

4.3. Вимити теплою водою з милом руки та обличчя, прополоскати рот. Якщо є можливість, прийняти душ.

4.4. Доповісти керівнику робіт про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Аварійна ситуація може виникнути в разі:

- травмування машинами та механізмами, що рухаються по території;
- ураження електричним струмом;
- поранення інструментом;
- падіння з висоти;
- виникнення пожежі;
- падіння в відкриті люки.

5.2. Якщо виникла ситуація, що може призвести до аварії або нещасного випадку, необхідно огородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. Якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу; при необхідності, викликати швидку медичну допомогу.

5.4. Перша допомога при нещасних випадках.

5.4.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

5.4.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язи необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.4.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.4.4. Перша допомога при опіках кислотами і лугами.

У разі попадання кислоти або лугу на шкіру необхідно ретельно промити місце ураження водою на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5 %- ним розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або 3 %- ним розчином оцтової кислоти.

У разі попадання на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити водою на протязі 15-20 хвилин, обмити 5 %- ним розчином питної соди (у разі попадання кислоти), а обпечену лугом - 3 %- ним розчином борної кислоти або 3 %- ним розчином оцтової кислоти.

При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати рот 3 %-ним розчином оцтової кислоти або 3 %-ним розчином борної кислоти, при опіках кислотою - 5 %- ним розчином питної соди.

У разі попадання кислоти в дихальні шляхи необхідно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10 %- ним розчином питної соди, при попаданні лугу - розпиленням 3 %- ним розчином оцтової кислоти.

5.4.5. Перша допомога при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом або 3%-ним марганцевим розчином.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.4.6. Перша допомога при кровотечі.

5.4.6.1. Підняти поранену кінцівку вгору.

5.4.6.2. Рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин. Якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском).

5.4.6.3. У разі сильної кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. У разі великої кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.5. Якщо сталася пожежа, необхідно викликати пожежну частину і приступити до її гасіння наявними засобами пожежогасіння.

5.6. В усіх випадках необхідно виконувати вказівки керівника робіт по ліквідації наслідків аварії.

6. Відповідальність за порушення вимог даної інструкції

Особи, винні за порушення вимог даної інструкції, несуть відповідальність згідно чинного законодавства України.